UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

12. O dulcis Virgo Maria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-56381

Visual Library

Sec.XII.

O DVLCIS VIRGO MARIA

S. Bern delectatus ſẽper Cantico Salve Regina.

REferunt multi hiſtorici de S. Bernardo, plurimum delectatum fuiſſe hoc cantico, *Salve Regina*, quod & aliquot Concionibus ad ſuos Religioſos explanavit in gratiam Reginæ noſtræ cæleſtis. Cum autem in Spirenſem Civitatem Imperialem Legatus veniſſet, negotiorum quorundam graviſſimorum gratiâ, perhonorificè à Clero exceptus fuit, & invitatus & deductus in templum Cathedrale Beatiſſimæ Virginis Mariæ maxima plebis multitudine ſubſequente. Cum autem ſciebant iſtud Canticum in delicijs eſſe, publicè cum harmonia decantatum fuit, ipſomet S. Bernardo ter poſitis genibus ſuccinente: *O clemẽs, ô pia, ô dulcis Virgo MARIA!* in cuius rei memoriam, hæc ipſa verba tribus inciſa æreis laminis iſdem locis quibus genua flexit, adhuc hodie viſuntur; & quotidie Canticum iſtud in organis benè ſonantibus, concentu muſico decantatur, etiam concurrentibus ad eam harmoniam hæreticis plerisque.

Spiræ in Cathedrali Ecclesia B. V. hæc verba, habentur inciſa tribus æreis Laminis, loco quo S. Bernardus flectens eadem vſurpauit, Poſt nomẽ IESV nullum dulcius MARIÆ.

Nos porrò non in laminis æreis, ſed in laminis cordis noſtri inſculpta geramus hæc verba amoris & pietatis plena: *O clemens, ô pia, ô dulcis Virgo Maria!* vt ad pietatem & amorem Deiparæ Virginis Matris noſtræ nos excitent. Etenim poſt nomen Iesu nullum dulcius ſuaviuſque nomine MARIÆ, quod clementiam, pietatem, dulcedinem ex ſeipſo ſpirat, & mentibus cordibusque noſtris adſpirat, dum illud rememoramus & ruminamus. Hinc Viri ſancti vtrumque illud nomen & cordi & carni ſuæ inſculptum optarent geſtare, vt Matri & Filio poſſent dicere: *Nomen tuum memoriale in deſiderio animæ.* Alij ita cordi & menti illa dulciſſima nomina habuere fixa, vt licet in morbo extremo mente capti eſſent ob ardorem febris, & ægritudinis vim, tamen non potuerunt horum ſacratiſſimorum nominum obliviſci, cæterorum omnium obliti.

Raderus in vita eius Theodoricus Caniſius in morbo omnium nominis ſui oblitus præter nomina IESVS & MARIA. Idem dicitur Alexandro Oliua Carmeli

Sic referunt de Theod. Caniſio quòd cùm apoplexia omnem eius memoriam abſtuliſſet, ita vt non ſolum litterarum omnium, ſed etiam proprij nominis ſui obitus eſſet, duo tamen ſalutis nomina IESVM & MARIAM ſemper expeditè pronũciaſſe, & ſcripta legiſſe, cùm alia neutiquam legere valeret. Et quidem vſque ad mortem hæc ei nomina pro ſymbolo fuere, quia hæc ſola revolvebat, de quo quidam ſic cecinit.

Ingenium triſtis deleuit nobile caſus,
Et rapuit quidquid legerat ante labor:
Nomina bina tamen, morbus quæ ſalua reliquit,
Plus potuêre, omnes, quàm docuêre Scholæ.

Idem referunt de Alex. Oliua Card. Æger enim & mente captus, nihilominus Beatiſſimam Virginem Mariam ſemper habuit in ore, dicens eam ſibi nocte dieque aſſiſtere. Interrogatus, num timeret mori? *Quid, inquit, timeam, qui ad nuptias eo,* idque ſæpe auditus eſt repetere, ire ſe ad nuptias Agni, deducebat eum dulciſſima Virgo Maria, cui à puero conſecratus fuerat. Cum enim triennis in fontem cecidiſſet, & exanimis indè eductus fuiſſet, Mater ad Deiparam ſe convertit, eius opem implorans Templum ingreſſa cum puero, ibique vitam recepit Altari oblatus. Vnde & Sacellum erectum eſt in dicto fonte, miraculi monumentum.

Ordinis S. Augu.

P. Franciſcus Binans ex Ordine Minorũ nomen IESV & MARIÆ ſculpſit ſibi in pectore.

De P. Fran. Binans referunt Chro. Mini. eum ita affectum fuiſſe Deiparæ, cuius opem ſingularem ſæpè expertus fuerat; vt nomen MARIÆ, ſicut & IESV, ſcalpello ſibi ſculpſerit in pectore, non ſine acutiſſimo cruciatu; quem libens perferebat præ deſiderio circumferendi etiam in corpore ſigna illius quam maximè adamabat, & dulciſſimè colebat.

Teſtatur eadem Chronica de Iacobo Barbuto, eiuſdem Ordinis alumno, ita ei in delicijs fuiſſe hæc nomina dulciſſima, vt ex eius mortui ore prodire viſa ſint tria Lilia inſcripta pulcherrimo charactere ſanctis nominibus IESV & MARIÆ.

B. Ioſcionis pietas erga nomen MARIÆ.

Notum eſt de S. Ioſcione in S. Bertini Monaſterio propè Vrbem S. Audomari, quam dulciter fuerit affectus Beatiſſimæ Virgini, & nomini eius, MARIA, in cuius honorem recitabat quotidie quinque Pſalmos, qui exprimunt initiales litteras nominis Mariæ, *Magnificat, Ad Dominum; Retribue, In conuertendo, Ad te leuaui*, præmiſſa Salute Angelica. Hanc in Virginem pietatem mirũ prodigium approbauit. Nam ex defuncti capite quinquæ roſæ purpureæ prodierunt, in quarum prima nomen MARIÆ apparuit: vna ex ore, duæ ex oculis, duæ ex auribus prodibant, & populus vniverſus id miraculi vidit. Illa quæ ex ore educta erat (reliquis paulò poſt evaneſcentibus) cryſtallo incluſa, & in Altari repoſita diu toto mundo atteſtata eſt B. Ioſcionis erga Mariæ nomen dulciſſimam pietatem. Adhuc hodie in Monaſterio S. Bertini extat Tabella ad Aram appenſa, huius rei fidem publicè faciens. Non ergo neceſſe habet vlterius inquirere Vates, & dicere.

MARIÆ nomen inſcripti Floribus, Et Lapillis.

Dic quibus in terris, & eris mihi magnus Apollo.
Naſcantur Flores inſcripti nomina Regum.

Ecce enim in terra noſtra Flores apparuerunt inſcripti regio nomine IESV & MARIÆ. Nec ſolum flores, ſed & lapilli inventi ſunt hoc nomine cælitus inſculpti.

Nider lib. 4. cap. 6. Formicarij.

Audi Io. Niderum D. ſic referentem. Cum Sententiarum Magiſtrum Viennæ legi, venit eò filius Regis Luſitani D. Petrus cum exercitu multo iturus in terram ſanctam. Eum autem audiui dicentem, ſuo tempore in terra Sacramentorum circa Septam Africæ civitatem à Patre ſuo captam, in fonte quodam repertos varios lapides, quibus inſita erant nomina noſtræ Fidei & Incarnationis Chriſti. Nam in quibuſdam lapillis *Ave Maria*, in alijs *Gratia plena*, in quibuſdam *Dominus tecum* legabatur, ita vt de Chriſti Incarnatione plura ſparſim legerentur claro intuitu.

Illud

Illud etiam præclarum quod de Alphonſo à Spina Viro Apoſtolico tradit Gonzaga, Tract. de Relig. Seraphica. Poſt 24 Conciones habitas de Nomine IESV, cùm ſecum meditabundus volueret, an fructum feciſſet, monitus fuit cœlitùs, vt ſitulam in puteum Valleſoletani Conventus, vbi agebat, dimitteret, & aquam hauriret. Quod cùm feciſſet, invenit 24. lapillos ſubalbos, IESV Nomine inſignitos, iuxta 24. ſuas Conciones. Vndè confirmatus totis nervis Prædicationis Officio incubuit. Adhuc hodiè nonnulli ex dictis lapillis ſeruantur in Sacrario Valleſoletano, alij diuerſis Principibus in munus miſſi ſunt, ait Martyrol. Franciſcanum.

Cauſa quare B. V. vocetur dulcis

Cæterum, hic Titulus, *O Dulcis Virgo Maria*, eximiè ei convenit, & pijs ſapit; vndè & paſſim audimus ad eam invocantibus, *O Douce Vierge Marie*: Multis autem titulis vocatur Dulcis Virgo Maria, & Mater dulcedinis.

1. Gaudet nos ſibi in filios adoptare.

Primò, quia ſuaui amore nos ſibi in filios gaudet adoptare, vtpotè à Filio ſuo commendatos in Teſtamento Crucis, in perſona S. Ioannis, *Ecce Filius tuus. Ecce Mater tua.* Ex illa enim hora ſuauiſſimus affectus maternus ei transfuſus fuit in omnes quibus datum eſt *filios Dei fieri*, *non ex voluntate carnis, nec ex voluntate viri, ſed ex Deo*, per ſpiritualem ſcilicet natiuitatem, quam habemus non ſolùm per Verbum Caro factum, ſed & per verbum illud, quo in Cruce moriens nos Matri ſuæ filios conſignauit. Cùm die quodam legeret S. Mechtildis illud Evang. *Stabat iuxta Crucem IESV Mater eius*, vbi ad illud pertigit, quo Ioannē Matri Chriſtus commendat, affectuosè orauit, vt & ipſa eidem commendaretur. Illicò Chriſtus eam tradit in manus Matris, dicens: *Ego hanc commendo tibi vt plagas meas: & quaſi ſaucius ante te iacerem, conante te vulneribus meis mederi, ſic eius curam ſuſcipe, & ſolare vbi opus erit. Iterum tibi commendo quaſi Sanguinis mei pretium; & memor eſto quanti eam feci, cuius amore mortem obij. Denique commendo tamquam cordis mei delicias, quia noſti delicias meas eſſe cum filijs hominum.* Addidit Chriſtus ſe optare idē præſtare cuicumque qui id ipſi optarit.

In vita Mecht. li. 5. cap. 20.

2. Omnes ad ſe invitat.

Secundò, ideò *Dulcis Virgo Maria*, *& Mater dulcedinis*, quia omnes ad ſe invitat dulciſſimo affectu dulciſſimisque verbis, etiam peccatores à ſe & à Filio averſos. Hæ ſunt enim eius voces cunctos concernentes: *Ego ſum Mater pulchræ dilectionis, & agnitionis, & ſanctæ ſpei. Tranſite ad me. Spiritus enim meus dulcis ſuper mel, & hæreditas mea ſuper mel & fauum.* Hæc iterum eſt vox illius: *Nunc ergò filij mei audite me. Beati qui cuſtodiunt vias meas & obſeruant ad poſtes oſtij mei. Beati qui vigilant ad me quotidiè, &c.* Quid ſuauius, quid dulcius, vt alliciat ad ſe etiam errantes, & revocet à vijs prauis ad viam veritatis? Rurſus vox illa ipſius etiam eſt, ſicut & Filij: *Revertere, revertere Sunamitis, revertere, revertere, & intueamur te.* Magis quàm vlla Mater nos adamat & noſtræ gerit curam ſalutis. Si Mater poteſt obliviſci infantis, ipſa nequit noſtri obliviſci.

3. Omnes ad ſe trahit, protegit, inſtruit, & ad cœlum perducit.

Tertiò verè *Dulcis Virgo Maria & dulcedinis Mater* multis, quos à puero ad ſe attraxit, & ad ſui cultum tranſtulit, ac quaſi gremio fouit, pallio protexit, ſapientia inſtruxit, & tandem in gloriam introduxit. Teſtes huius dulcoris ſunt S. Bernardinus, S. Edmundus, S. Hermannus dictus Ioſeph, quibus à teneris annis mira ſuauitate affecta fuit Maria, miraque familiaritate, virgineo voto eos ſibi coniungens & deſponſans. Vndè horum poſtremus ab eo Ioſeph eſt vocatus ſæpiſſimeque viſitatus, & ſtupendis fauoribus affectus. Cùm quadam die reſpiciens ad ſummam Aram vidiſſet Deiparam Filium geſtantem, auſus fuit dicere: *Da mihi, Dulciſſima, Filium tuum.* Dedit verò illa, & dixit: *Porta Filium meum ſicut olim in Ægyptum à Ioſeph portatus eſt, vt ſicut idem onus, ita & ſimilem obtineas honorem.* Per cubiculum eius quandoque Maria ſpargebat roſas ſuauiſſimi odoris, quas ipſe pretioſiſſimè recolligebat, & reverenter in calice collocabat. Hinc & Mariam ſolitus fuit ſuam vocare ROSAM & LILIVM. Verè poterat ipſe dicere ex affectu intimo: *O Dulcis Virgo Maria.*

Teſtes etiam huius dulcoris ſunt multæ Virgines, quæ ab ineunte ætate ei adhæſerunt, & ſpecialem eius benevolentiam per varia beneficia ſunt expertæ. Talis fuit S. Tereſa à duodecimo anno eam in Matrem eligens, & in locum Matris recens defunctæ conſtituens. Talis & S. Catharina Senenſis mira dulcedine erga Deiparam affecta ab infantia, nam & quinquennis per ſingulos gradus domus aſcendendo vel deſcendendo flexis genibus illi Salutationem Angelicam offerebat; & Angelico miniſterio ſic ferebatur, vt vix pedibus gradus tangeret. Septimo quoque anno Deiparæ conſecrauit ſuam virginitatem. Vndè & ſuaui familiaritate, & dulciſſimis viſitationibus ab ea fuit viſitata; nam & eam deſpondit Chriſtus viſibiliter annulo in digitum inſerto, Matre hortante & præſente cum frequentia Angelorum. An non ergò & ipſa poterat meritò illud repetere: *O Dulcis Virgo Maria!*

His acceſſe B. Margaretam Hungarici Regis filiam, ex Ordine S. Dominici, quæ cum lacte pietatem erga Mariam ſuxit: item B. Agnetem de Monte Politiano, ex eodem Ordine, quæ trinula Salutationem Angelicam mira pietate frequentiſſimè & dulciſſimè recitabat, Deiparæ familiaritate ſuauiſſima poſtmodum gaudens. Adde & Sanctam Mechtildem cum ſorore ſua Gertrude, quæ quinto ætatis anno oblatæ fuerunt Deo & Sanctiſſimæ Dei Genitrici in quodam Monaſterio Sancti Benedicti in Saxonia, & multis apparitionibus Beatiſſimæ huius Matris maxima cum conſolatione illuſtres fuêre, vt patet ex eorum vita. Hæ igitur omnes iure potuêre illud occinere: *O Dulcis Virgo Maria!*

4. Dulcis B. Virgo quia nonnullos iure lactis ſui refeeffecit.

Quartò, verè *Dulcis Virgo Maria, & dulcedinis Mater* erga eos, quos ſacrati lactis ſui rore dignata eſt reficere; quod de Bernardo notum eſt per illa verba Deiparam Virginem deprecante, *Monſtra te*

eſſe Matrem. Ex qua quidem lactis participatione hauſiſſe creditur miram illam ſuauitatem, quam in ſcriptis ſuis præfert, maximè cum agit de Deipara Virgine. Dicat ergò meritò Bernardus : *O Dulcis Virgo Maria!* Dicat & Fulbertus Carnotenſis Epiſcopus eodem lacte potatus, & ſanatus : *O Dulcis Virgo Maria!* Repetat idem B. Alanus à Rupe, eodem beneficio à Virgine affectus, dum contemplationi vacaret: quem & ipſa elegit tamquam ſui Roſarij nouum Præconem, dato annulo ex crinibus ſuis ſacratiſſimis mirè confecto, & immiſſo in collum eius Roſario, quaſi torque aurea. Dicat & omnis Chriſtianus inter Chriſtum Crucifixum & Virginem Deiparam collocatus cum S. Auguſt. *Hinc paſcor à vulnere: hinc lactor ab vbere : Poſitus in medio, quò me vertam neſcio.* Poteſt enim quilibet ſugere ſpiritualia eius vbera, & dicere: *O Dulcis Virgo Maria!*

Reliquiæ de lacte Virginis aſſeruantur Venetijs.

Certè videtur Deus & Deipara voluiſſe, vt nonnullis in locis permanerent & colerentur Reliquiæ de lacte eius ſacro, vt meminerimus frequenter dulcedinis, qua Filium ſuum lactauit in terris, ſimulque lactis ſpiritualis, quo filios ſibi devotos modò lactat è Cœlis.

Gaudent Veneti duobus præclaris Virginei lactis pignoribus, quorum quidem alterum eò Conſtantinopoli tranſmiſſum eſt cum varijs Reliquijs tempore Ducis Henrici, & in Parochiali S. Simeonis Æde in ampulla aſſeruatur. Alterum eſt in Ducali Sancti Marci Templo in ſimili etiam ampulla. Hic verò Theſaurus cum inſigni multarum Reliquiarum copia, tum Saluatoris noſtri atque adeò eius Sanguinis, tum eiuſdem Virginis Mariæ, & aliorum Sanctorum retectus fuit anno 1617. in quodam concauo Sacrarij Templi iſtius pariete. Omnia autem ſacra illa Monumenta in laudem Chriſti & Deiparæ Mariæ illo anno in celeberrima Proceſſione delata ſunt, qua nulla Venetijs conſpecta fuit aut ad plauſum feſtiuior, aut ad ſplendorem illuſtrior, aut ad pompam auguſtior. Videri poteſt Hiſtoria ea de re impreſſa Venetijs anno dicto.

In Belgio.

Gaudent & nonnullæ Eccleſiæ Belgicæ Lacte Virgineo : & cum ſuaui pietate piaque ſuauitate illud colunt in memoriam Deiparæ & dulcis Virginis Mariæ. Ideoque illud ei meritò monentur ſpeciali cordis devotione decantare : *O clemens, ô pia, ô dulcis Virgo Maria,* in Myſterij Incarnationis recordatione per Mariam peracti.

In Apulia.

Illud hîc non tacendum, quod ex litteris Neapoli datis anno 1627. conſtat accidiſſe in Apulia. Oppidi cuiuſdam incolæ nomine Mirabelli (vicini illis locis quæ terræ motu abſorpta ſunt ducentis millibus capitibus in Apulia tunc peremptis) ad Deum placandum ſolemnem inſtituerunt Proceſſionem, & ampullam de Lacte Virginis Mariæ continentem detulerunt. In Templum regreſſi, omnes elata voce Matrem miſericordiæ invocarunt. Atque illicò viſa ſunt eius patrocinantis ſigna: Lac quippè ſpumare, & augeri, & ampullam implere cœpit. Immò ipſa Lilia Altari ſuperpoſita omninò arida ſtatim refloruêre, & virore priſtino reſumpto ita crevére, vt totum penè Altare, ſtupentibus omnibus, occuparent, & ornarent. Res ſanè memoratu digna, qua videtur Deus voluiſſe inſinuare propter Virginis pietatem & puritatem ſe eorum precibus & ſupplicationibus deferre ad ipſorum conſeruationem. Potuêre ergò & hi meritò tunc illud decantare: *O clemens, O pia, O dulcis Virgo Maria!*

Denique dulcis B. V. multos in morbo inuiſendo, ſanando, & in morte aſſiſtendo.

Poſtremo dicamus, quod ſatis conſtet, quam dulcis ſit Virgo Maria, quæ multos ſibi devotos in ægritudine viſitauit: & ſanauit, vel in morte affuit & adjuuit, vel morientes vlnis excepit, vel in Purgatorio exiſtentes tandem liberauit ; quorum omnium nonnulla protulimus exempla, ſed & ſunt innumera alia. Igitur hi omnes tota decantabunt æternitate: *O clemens, O pia, O dulcis Virgo Maria.* Nil canitur iucundius, nil auditur ſuauius, nil cogitatur dulcius, ſive in cœlis, ſive in terris, quam MARIA & IESVS eius Filius.

Nomina IESVS & MARIA ſæpius inuocanda.

Nomen Mariæ ſicut & Ieſu eſt refrigerium laſſis, ſolatium afflictis, leuamen ægris, vnctio pijs, ſpes peccatoribus, lumen in tenebris, robur infirmis, auxilium tentatis, ſalus in periculis, portus in naufragijs, tabula in fluctibus, vox elata & dulcis in hora mortis omnibus Chriſtianis. Felix qui devoto corde potuerit dicere in illa hora : *O Dulcis Virgo Maria.* Hoc mihi impetra, ô Mater pia, vt ijſdem verbis, quibus finio laudis tuæ Canticum, finiatur & vita mea, ſuſcipiaturque vlnis clementiæ & benignitatis tuæ anima mea Filio tuo à te præſentanda poſt hec ærumnoſum exilium. Nimirum poſt Chriſtum Filium tuum in te tota ſpes, tota fiducia mea, O Clemens, ô Pia, ô Dulcis Virgo MARIA.

Hic verſus explicabitur amplè in fine Tractatus quarti.

Verſus concludens.

Ora pro nobis Sancta Dei Cenitrix,
Vt digni efficiamur prom::ſſionibus Chriſti.

OREMVS.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui glorioſæ Virginis Mariæ corpus & animam vt dignum Filij tui habitaculum effici mereretur, Spiritu ſancto cooperante præparaſti, da, vt cuius commemoratione lætamur, eius pia interceſſione ab inſtantibus malis, & à morte perpetua liberemnr Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum.
Amen.

(***)

QVÆ-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN